

Χριστιανισμόν τόσον φιλοκάλως μὲ τὴν φιλοσοφικὴν ἑλληνικὴν τήβεννον, ὃ δὲ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος διὰ τῆς ρητορικῆς του δεινότητος ἐνεθουσίαζε τὰ χριστιανικὰ πλήθη καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς διὰ τῆς ποιητικῆς του δυνάμεως ἐξωγράφιζε τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν. Ἐν τούτοις κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ὡς μᾶς λέγει ἡ ἱστορία, ἀνεφαίνοντο πολλοὶ αὐτόκλητοι διδάσκαλοι οἵτινες *προπετιῶς* πηδῶντες εἰς τὸ μέσον τῆς ἐκκλησίας μας, ὅλως ἀπαιδευτοὶ, *ἐπηγγέλλοντο τὸν Θεολόγον*, μὴ διστάζοντες νὰ γίνωνται καὶ ἐρμηνευταὶ καὶ ἐλεγκταὶ τῶν ἀληθῶν διδασκάλων, πειρώμενοι διὰ τῶν φωνασιῶν των, τῶν ὕβρεων καὶ γενικῶς διὰ τῶν *νεφελοκοκκυγιῶν* των νὰ ἐπιδράσωσι παρὰ τοῖς χριστιανοῖς καὶ νὰ ὀνομάζωνται ὑπὸ τοῦ λαοῦ Ραββὶ Ραββί. Τὴν θλιβερὰν ταύτην κατάστασιν ἔχων ὑπ' ὄψιν ὁ ἱερός Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς πολλάκις εἰς τοὺς ὡραίους του λόγους, ἐξεδήλωνε τὴν ἱεράν του ἀγανάκτησιν πρὸς τοὺς τοιοῦτους διδασκάλους, οἵτινες δυστυχῶς δὲν ἐλλείπουσι ἀπὸ ἐκείστην ἐποχὴν. Παραθέτομεν δὲ τὴν πρὸς τούτους παραίνεσιν τοῦ ἱεροῦ τούτου ἀνδρός:

«Δὲν συλλογιζέσθε (λέγει) τίς πρέπει νὰ διδάσκη καὶ τίς πρέπει νὰ μανθάνη, εἰς σᾶς οὐδεὶς ὅρος τοῦ παιδεύειν καὶ παιδεύεσθαι. Πρὶν ἀλλάξητε τὴν πρώτην τρίγα, πρὶν μάθητε ὀρθὰ νὰ ὀμιλήτε, πρὶν μάθητε τῶν ἱερῶν βιβλίων καὶ αὐτὰ τὰ ὀνόματα, πρὶν διακρίνητε τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ιδιότητα τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Νέας Διαθήκης καὶ τίνες αὐτὰ τὰ συνέγραψαν, μόνον, ἂν ἀποστομίσητε δύο ἢ τρία λόγια εὐσεβῆ καὶ αὐτὰ ἐξ ἀκοῆς, ἂν τύχη, ὅχι ἐκ σπουδῆς καὶ ἐπιμελοῦς ἀναγνώσεως ἢ ἐάν διαβάσητε ὀλίγον ψαλτήριον ἀρκεῖ μόνον νὰ σηματοποιήτε ἐξωτερικόν τι πρόσωπον εὐλαβείας καὶ κοσμιότητος, εὐθὺς ὑψηλοφρονεῖτε καὶ ζητεῖτε τὰς πρωτοκαθεδρίας (ἐν τῇ διδασκαλίᾳ). Προκύπτετε ἱεροὶ ἀπὸ τὰ σπάργανα, ὡσάν ὁ Σαμουὴλ. Εὐθὺς εἰσθε σοφοὶ καὶ διδάσκαλοι καὶ ὑψηλοὶ τὰ θεῖα, ἐρμηνευταὶ καὶ τῶν δυσνοήτων χωρίων τῆς Ἀγίας Γραφῆς καὶ χειροτονεῖτε ὑμᾶς αὐτοὺς οὐρανόους καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων Ραββὶ ζητεῖτε.

Ἐπειτα καὶ ἐὰν ἐπιχειρήσητε νὰ ἐξηγήσητε τὰς Γραφὰς καὶ διὰ ἀμάθειαν τὰς παρεξηγήτε καὶ τὰς κακοερμηνεύσητε, τὸ νόστιμον εἶναι,

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ διὰ τὴν περιφέρειαν Φενεοῦ τῆς Κορινθίας εἶναι ὁ κ. Α. Κονομίδης ὅστις ἐνεργεῖ ἐγγράφως καὶ εἰσπράξεις.

ὅτι θέλετε νὰ σᾶς ἐπαινώσι οἱ οἱ ἀκροαταῖ σας, καὶ σᾶς φαίνεται βαρὺ ἐὰν πολλὰ πολλὰ δὲν σᾶς ἐπαινώσι· *καὶ ἀγανακτοίητε ἂν εἰμὴ σφόδρα ἐπαινοῖσθε*».

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΤΑ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΑ ΜΑΣ

Ἡ ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΑΡΧΟΥ ΛΑΟΥ

Ἐτερον κώλυμα τῆς ἐκπληρώσεως τοῦ σκοποῦ τῶν σχολείων εἶνε ἡ ἔλλειψις καταλλήλων διδακτηρίων καὶ διδακτικῶν ὀργάνων.

Οἰανδήποτε μὲρ φωσιν καὶ ἂν ἔχουν οἱ καθηγηταὶ καὶ ὁσονδήποτε ἐνδιαφέρον καὶ ζῆλον καὶ ἂν ἤθελον ἔχει εἰς τὸ ἔργον των, πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι θέλουν εὐφρεθῆ εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν διὰ τὴν ὅλως εὐσυνείδητον ἐπιτέλεσιν τῶν καθηόντων των, ὁπόταν τὰ διδακτήρια δὲν ἐκπληροῦν καὶ τοὺς ὅρους τῆς διδακτικῆς. Πῶς εἶνε δυνατὸν ἀνέτως νὰ διεξαχθῇ ἡ διδασκαλία καὶ καρποφόρος ν' ἀποβῇ αὐτή, ὁπόταν συμβαίη ὥστε καὶ αἱ αἰθουσαι στενόχωροι καὶ ἀνθυγιεῖναι νὰ ὑπάρχουν καὶ πληθὸς μαθητῶν νὰ φοιτᾷ ἐκεῖ, συνωστιζόμενον δίκην σαρδελῶν καὶ θόρουβος καὶ κρότοι ἐκκοφραντικοὶ νὰ λαμβάνουν χώραν ἐκεῖ, ἀπὸ τὴν διαρκῆ κίνησιν κάρων καὶ ἀμαξῶν καὶ αὐτοκινήτων; Πῶς εἶνε δυνατὸν οἱ μαθηταὶ μετ' εὐχαριστήσεως νὰ παρακολουθήσουν τὴν διδασκαλίαν τῶν καθηγητῶν των, ἄνευ ὑγιεινῶν καὶ ἀναπαυτικῶν ἐδωλίων καὶ ἄνευ χαρτῶν καὶ πινάκων καὶ ὀργάνων; Προκειμένου μάλιστα περὶ τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν, δύναται τις νὰ εἴπῃ ὅτι ὅλως ματαία ἤθελεν εἰσθε ἡ διδασκαλία τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν οἱ μαθηταὶ δὲν πειραματίζονται αὐτοὶ οὗτοι καὶ δὲν συνεργάζονται μετὰ τῶν καθηγητῶν των διὰ τὴν ἐξαγωγήν τῶν φυσικῶν ὅρων καὶ νόμων.

Μάλιστα δὲ δὲν θὰ εἶναι ὑπερβολὴ νὰ εἴπῃ τις ὅτι ὅφ' ἄς συνθήκας διεξάγεται σήμερον ἡ διδασκαλία ἐν τοῖς σχολείοις, ὅχι μόνον ἡ προσήκουσα μέρφωσις δὲν συντελεῖται, ἀλλὰ προσέτι καὶ ὁ σωματικὸς ὀργανισμὸς καταπονεῖται καὶ δηλητηριάζεται εἰς τὸ ὅλως ἀνθυγιεινὸν καὶ πνιγηρὸν ἐκεῖνο τῶν διδακτηρίων περιβάλλον. Καὶ συλλογιζέται τις μήπως γονεῖς καὶ διδάσκαλοι καὶ πολιτεία, μήπως συνώμοσαν διὰ τὴν ἀποχαύνωσιν καὶ τὸν ἐκφυλισμὸν τῆς μαθητιώσεως νεολαίας.

Δὲν εἶνε δυνατὸν εἰμὴ νὰ αἰσθάνεται θλίψιν